

Valintaesitys maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristön käsittelyyn

Hankkeen julkinen nimi	IntO - Integraatiota osallistaen. Lastensuojelun ja nuorisopsykiatrian yhteisasiakkuuksien sosiaaliset innovaatiot
Hakemusnumero	R-01952
Valintakokouksen päivämäärä	5.12.2024
Hakijan virallinen nimi	Helsingin kaupunki
Osatoteuttajat	HUS-yhtymä Osallisuuden aika ry, Delaktighet nu rf
Toimintalinja	5 Sosiaalisten innovaatioiden Suomi
Erityistavoite	5.1 Turvaverkkoja nuorten tulevaisuuteen
Alkamispäivämäärä	1.3.2025
Päätymispäivämäärä	31.12.2027

Hakijan esittämä kuvaus hankkeen sisällöstä

Hankkeen pääasiallisena tavoitteena on saada aikaan pysyvä parannus Uudenmaan hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin lastensuojelun henkilöstön sekä HUS nuorisopsykiatrian henkilöstön integroidussa asiakas- ja potilastyössä. Muutos parantaa yhteisasiakkaiden palvelujen oikea-aikaisuutta ja eri sektoreilla käytettävissä olevien resurssien kohdentumista nykyistä tehokkaammin yhteisasiakkaiden ja heidän perheidensä tuen ja hoidon tarpeisiin.

Hankkeessa lastensuojelun ja psykiatrian palvelujen kustannusvaikuttavuutta parannetaan yhteiskehittämällä ja ottamalla käyttöön asiakaslähtöisiä lastensuojelun ja psykiatrian työskentelyä yhteensovittavia toimintamalleja. Hankkeessa toteutuvan kehittämistyön ansiosta lastensuojelun ja nuorisopsykiatrian yhteisasiakkaiden tuen ja hoidon tarpeisiin voidaan vastata kustannusvaikuttavasti. Kehittämistyötä ohjaavana periaatteena on lapsen osallisuus. Yhteiskehittämisyksityössä etsitään vastausta kysymykseen, millaisten monitoimijaisessa vuorovaikutuksessa olemisen ja konkreettisten yhteistyön tekemisen tapojen tulee toteutua, jotta toimintamallit tuottavat asiakkaalle nykytilanteeseen verrattuna enemmän hyötyä ja parantavat asiakkaan kokemusta arjessa pärjäämisestä ja toimijuudesta?

Hankkeen osatavoitteina kehitetään Helsingin kaupungin ja Uudenmaan hyvinvointialueiden lastensuojelun ja nuorisopsykiatrian yhteisasiakkuuksiin soveltuva, lapsikeskeinen ja tutkimusperusteinen verkostoyhteistyön toimintamalli. Toisena osatavoitteena on integroidun ja suljetun kuntoutuspalvelun/hybridiyksikön kehittäminen ja pilotoiminen vaativan tason laitoshoidon tarvitseville yhteisasiakkaille.

Hanke uudistaa aikaisempaa innovatiivisemmin, konkreettisemmin ja laaja-alaisemmin lastensuojelun ja nuorisopsykiatrian asiakaslähtöistä integraatiota. Hankkeessa muodostuu sosiaalinen innovaatio yhteiskehittämällä yhteisasiakkaiden, lastensuojelun ja psykiatrian ammattilaisten kesken uusi toimintamalli, jonka myötä yhteisasiakkaiden kokemus autetuksi ja kuulluksi tulemisesta paranee.

Lapset osallistuvat kehittämistoimintaan kaikissa hankkeen vaiheissa. Asiakkaiden osallisuutta edistävä yhteiskehittäminen hankkeessa pitää sisällään kokemustiedon keräämistä kehitettäviin toimintamalleihin, sekä niiden suunnittelua, testaamista ja jalkauttamisen seurantaa yhdessä nuorten kanssa.

Hankkeessa lastensuojelun ja nuorisopsykiatrian ammattilaisten yhteistyökäytännöissä tavoiteltavalta muutokselta on perusteltua odottaa merkittäviä myönteisiä vaikutuksia haavoittuvassa asemassa olevien ja vahvaa tukea tarvitsevien yhteisasiakkaiden arjessa pärjäämiseen ja toimijuuteen.

Mallin implementoitumisen myötä Uudenmaan alueella monitoimijainen yhteistyö muuttuu rinnakkaisesta toimimisesta asiakaskeskeiseen ja yhteensovitettuun integraatioon, jossa lasten ja heidän perheensä tilanteet tulevat ammattilaisten yhteistyön myötä hoidettua kokonaisuuksina sen sijaan, että palveluissa hoidettaisiin yksittäisiä ongelmia. Asiakkaiden pärjäävyys ja toimijuus vahvistuvat ja hyvinvointi lisääntyy, kun kompleksiset tilanteet selkeytyvät paitsi asiakkaille, myös ammattilaisille yhteistyön myötä. Tämä puolestaan vähentää muun muassa toistuvien HUS (lasten) ja nuorisopsykiatrian osastohoitojaksojen sekä lastensuojelun sijoitusten tarvetta. Lastensuojelun ja nuorisopsykiatrian palvelut rakentuvat nuorten elämässä hallituksi kokonaisuudeksi reaktiivisten oireen mukaisten toisistaan irrallisten palveluiden sijaan. Häiriökysyntä vähenee sekä nuoren ja perheen kiinnittyminen tarjottuun tukeen ja hoitoon vahvistuu. Tällä saadaan aikaan merkittäviä kustannussäästöjä.

Lisätietoja hakemuksesta

Helsingin kaupunki

- nettokustannukset 764 289 €
- haettavan avustuksen määrä 611 373 € (79,99 %)
- omarahoitus 152 916 € (20,01 %)
- hakija kattaa omarahoitusosuuden itse

HUS-yhtymä

- nettokustannukset 867 579 €
- haettavan avustuksen määrä 694 046 € (80 %)
- omarahoitus 173 533 € (20 %)
- Helsingin kaupunki ja Uudenmaan hyvinvointialueet rahoittavat Uudenmaan sosiaalialan osaamiskeskus Soccan aiesopimusten perusteella asukasmäärään perustuvan kustannusjaon mukaisesti.

Osallisuuden aika ry, Delaktighet nu rf

- nettokustannukset 187 064 €
- haettavan avustuksen määrä 149 652 € (80 %)
- omarahoitus 37 412 € (20 %)
- Helsingin kaupunki ja Uudenmaan hyvinvointialueet rahoittavat Osallisuuden ajan omarahoitusosuudet aiesopimusten perusteella asukasmäärään perustuvan kustannusjaon mukaisesti.

Kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma

Hankkeen kustannusarvio yhteensä	1 818 932 €
Hankkeen rahoitussuunnitelma yhteensä	1 455 071 €
Hankkeelle esitetty tuen enimmäismäärä	1 455 071 €

Rahoittajan arvio hankkeesta

Hanke on ohjelma-asiakirjan mukainen ja rahoituskelpoinen ja se täyttää yleiset valintakriteerit. Hanke tukee Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 EU:n alue ja rakennepolitiikan ohjelman erityistavoitetta 5.1 Turvaverkkoja nuorten tulevaisuuteen. Hanke ohjelman mukaisesti tukee lastensuojelun sijaishuollon palvelujen ja muun palvelujärjestelmän systemaattisen yhteistyön kehittämistä ja uudistamista siten, että palvelujärjestelmä kykenee vaikuttavasti ja pitkäjänteisesti vastaamaan sijaishuollossa olevien lasten mielenterveys- ja päihdeongelmiin. Hanke toimenpiteet vaikuttavat myös 12–17-vuotiaiden lasten sijoitusten määrän vähentämiseen laadukkailla ja vaikuttavilla palveluilla.

Hankkeen tavoitteena on lastensuojelun ja nuorisopsykiatrian palvelujen yhteensovittaminen. Tavoitteena on saada aikaan pysyvä parannus Uudenmaan hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin lastensuojelun henkilöstön sekä HUS nuorisopsykiatrian henkilöstön integroidussa asiakas- ja potilastyössä. Uudenmaan ja Helsingin arvio integraation nykytilanteesta osoittaa, että ammattilaiset tekevät vain vähäistä yhteistyötä, mikä estää kokonaisvaltaisen ymmärryksen nuoren ja perheen tilanteesta. Keskeisenä osana hanketta on kehittää asiakaslähtöisiä, lastensuojelun ja psykiatrian palveluita yhteensovittavia toimintamalleja lasten osallisuus huomioon ottaen. Hankkeen odotetaan tuovan merkittäviä parannuksia haavoittuvien yhteisasiakkaiden arjessa pärjäämiseen ja vähentävän toistuvien osastohoitojaksojen sekä lastensuojelun sijoitusten tarvetta, tuoden myös kustannussäästöjä.

Hanke sai erityisten valintakriteerien mukaisessa arvioinnissa parhaat pisteet levitettävistä sosiaalisista innovaatioista sekä lasten ja nuorten tarpeista lähtevistä, paikallisesti monitoimijaverkostoissa toteutetuista palveluista. Nykyiset toimintamallit ovat sirpaleisia ja johtavat usein tehostomiin ratkaisuihin. Hanke pyrkii tuomaan esille kokonaisvaltaista lähestymistapaa, joka parantaa palveluiden laatua ja vaikuttavuutta. Hanke painottaa yhteiskehittämistä, jossa kokemusasiantuntijat ja ammattilaiset yhdessä määrittelevät kriittisiä asiakas- ja potilastyön vaiheita. Pääasiallisena tavoitteena on saada aikaan pysyvä parannus Uudenmaan hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupungin lastensuojelun henkilöstön sekä HUS nuorisopsykiatrian henkilöstön integroidussa asiakas- ja potilastyössä. Kehitettävässä mallissa monitoimijainen yhteistyö muuttuu rinnakkaisesta toimimisesta asiakaskeskeiseen ja yhteensovitettuun integraatioon, jossa lasten ja heidän perheensä tilanteet tulevat ammattilaisten yhteistyön myötä hoidettua kokonaisuusina sen sijaan, että palveluissa hoidettaisiin yksittäisiä ongelmia. Innovaatio on levitettävissä valtakunnallisesti.

Hankkeen sisällöt on suunniteltu hankkeen toteuttajien edustuksesta koostuvassa projektiryhmässä. Pää tavoitteeseen edetään yhteiskehittämällä ja ottamalla käyttöön käytännönläheisiä, innovatiivisia, Uudenmaan alueen paikallisiin toimintaympäristöihin kehitettyjä ratkaisuja lastensuojelun ja nuorisopsykiatrian palvelujen yhteensovittamisessa tunnistettuihin ongelmiin. Hankkeessa nuoret ovat mukana palveluiden kehittämisessä niin kokemusasiantuntijoiden roolissa kuin myös asiakkaiden roolissa. Lapset ja nuoret osallistuvat kehittämistoimintaan kaikissa hankkeen vaiheissa. Asiakkaiden osallisuutta edistävä yhteiskehittäminen hankkeessa pitää sisällään kokemustiedon keräämistä kehitettäviin toimintamalleihin, sekä niiden suunnittelua, testaamista ja jalkauttamisen seurantaa yhdessä nuorten kanssa. Moniääninen kokemustieto huomioi erilaisissa elämäntilanteissa olevia asiakkaita.

Hanke sai heikohkoja pisteitä horisontaalisissa valintaperusteissa. Hankkeen toiminnassa huomioidaan sukupuolten tasa-arvonäkökulma. Asia avataan lyhyesti myös hankkeen näkökulmasta, vaikka laajemmin kerrotaan hanketta ja toteuttajia ohjaavasta lainsäädännöstä. Hankkeessa sitoudutaan noudattamaan EU:n perusoikeusasiakirjan mukaisia perusoikeuksia, mutta toimenpiteitä kuvataan hyvin pintapuolisesti, yhden osatoteuttajan hakemuksessa perusteluja ei ole lainkaan.

Loppuyhteenveto: Hankehakemus sai pisteitä 20,3/37. Hanke pärjäsikin vertailussa muiden samassa haussa saapuneiden hakemusten kanssa ja se esitetään rahoitettavaksi.

Ratkaisun perustelut ja jatkotoimenpiteet

Hakemuksen arvioinnit on tehty Hämeen ELY-keskuksen avoimeen ESR+ hakuun jätettyjen hakemusten arviointikokouksissa 9.10.2024 (yleiset valintaperusteet) sekä 14.11.2024 (erityiset valintaperusteet). Hakemukseen on saatu ajalla 9.10.-31.10.2024 Uudenmaan ELY-keskuksen asiantuntijakommentit, joissa hankkeen rahoittamista puolletaan. Hakemuksen arviointipisteytys on tehty Hämeen ELY-keskuksen arviointiryhmässä. Hanke sai erityisten valintaperusteiden arvioinnissa 20,3/37 pistettä ja sitä on arvioinnissa puollettu rahoitettavaksi.

Hanke esitetään rahoitettavaksi Uudenmaan maakunnan kehyksestä.

Hankkeen budjetti ja toimenpiteiden sisällöt tarkistetaan ennen hankepäättöstä pidetyissä neuvotteluissa. Neuvotteluissa varmistetaan, että hanke on toteutettavissa ilman samassa haussa haettua Lotta-hanketta (207479). Lotta-hankeessa kuvataan myös tämän hankkeen toimenpiteitä. Hanke on Uudenmaan hankkeissa etusijajärjestyksessä viimeisenä. Uudellamaalla myöntövaltuus ei riitä kaikkien hankkeiden rahoittamiseen sellaisenaan. Kaikissa haetuissa hankkeissa vaikuttaisi olevan ainakin jonkin verran neuvotteluvaraa ja tälle hankkeelle voidaan kohdistaa enintään rahoitus, joka muista hankkeista jää yli. Hankkeen EU:n ja valtion tuki on enintään 1 455 071 €.

Rahoittaja puoltaa hakemuksen hyväksymistä

Kyllä.